

CURRICULUM Vmbo-T A

klas 7 t/m 10

Novalis College Eindhoven

(april 2020)

Inleiding

Vanaf 2016/2017 heeft het Novalis College een homogene vmbo-t klas. In de meeste gevallen is dit de A-klas. In 2020/2021 zijn dit een A- en B-klas.

In deze notitie staan achtergronden omtrent de invoering van de vmbo-t-klas. Tevens is het curriculum opgenomen.

Bij de ontwikkeling van deze vmbo-t leerweg is een vernieuwing ingezet.

Naast onderdelen en uitgangspunten van vrijeschoolonderwijs worden ook elementen van Platform Onderwijs 2032 meegenomen. Daarin wordt met name ingezet op het aanleggen van kennis en vaardigheden volgens eigentijdse principes.

De homogene vmbo-t leerweg gaat uit van een vierjarig traject. De leerlingen blijven in principe vier jaar bijeen en werken op vrijeschoolse wijze richting vmbo-t diploma in klas 10.

De school zoekt steeds naar samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven in de regio. Met name worden onderdelen in de leerplannen meegenomen die een koppeling hebben met onderwijs en bedrijfsleven in de regio Brainport Eindhoven.

De notitie bevat achtergronden en uitgangspunten. Daarnaast zijn de lessentabellen opgenomen.

Mw. M. Vermeer,

Rector Novalis College

Dhr. T. van Well, coördinator VT-A

April 2020

Deze notitie is goedgekeurd door de dMr op 25 mei 2020

1. Achtergrond van het onderwijs in de komende jaren vanuit het Platform Onderwijs 2032

In januari 2016 heeft het Platform Onderwijs 2032 een eindadvies uitgebracht. Het Platform pleit voor een vaste basis van kennis en vaardigheden die zich beperkt tot datgene wat alle leerlingen tenminste nodig hebben voor vervolgonderwijs en om in de maatschappij op autonome wijze te kunnen functioneren. Door die basis te beperken en vast te leggen in een kerncurriculum, krijgen leraren ook meer ruimte om het onderwijsaanbod in te richten naar behoeften, ambities en persoon van de leerlingen.

Het Platform beschouwt Nederlands, Engels, rekenvaardigheid (inclusief wiskunde), digitale geletterdheid en burgerschap als basiselementen van het kerncurriculum. Dat omvat daarnaast kennis die leerlingen nodig hebben om de wereld te kunnen begrijpen en eraan bij te dragen.

Het Platform stelt voor die kennis in drie leerdomeinen te clusteren (zie bijlage 1). De leerlingen doen kennis op doordat verschillende vakken met elkaar in verband worden gebracht aan de hand van maatschappelijke vraagstukken. Scholen brengen hun leerlingen behalve kennis ook vakoverstijgende vaardigheden bij, die eveneens tot de vaste basis behoren. Het gaat om leervaardigheden, creëren, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en samenwerken.

2. Algemene uitgangspunten

Gedurende de vier leerjaren vmbo-t wordt in het algemeen gewerkt aan:

- De beschikking krijgen over kwaliteiten burgerschap.
- Zelfredzaam kunnen zijn in de maatschappij.
- Zelfvertrouwen hebben.
- Kunnen doorgroeien naar 'expert' (mbo en hbo).
- Zijn/haar eigen talent ontdekken.
- Eigenheid laten ontstaan.
- De mogelijkheid hebben tot zelfontplooiing / profilering.
- De nadruk leggen op vaardigheden en minder op kennis.
- Beschikken over onderzoeksvaardigheden.
- Digitaal geletterd zijn.

Voor de vmbo-t A klassen is een kerncurriculum ontworpen met kennis en vaardigheden. Daarin zijn (o.a. vanuit de Platform 2032 visie) opgenomen:

- Basisvaardigheden : leerdoelen voor taalvaardigheid (Nederlands en Engels), rekenvaardigheid (inclusief wiskunde), digitale geletterdheid en burgerschap.
- Kennisdomeinen, die leerlingen nodig hebben om de wereld te begrijpen en eraan deel te nemen
Leerdoelen voor de domeinen Mens & Maatschappij, Natuur & Technologie, Taal & Cultuur. In deze domeinen is ruim aandacht voor de ontwikkeling van de vakoverstijgende vaardigheden: leervaardigheden, creëren, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en samenwerken
- Uitgangspunten van het Platform 2032 zijn herkenbaar.
- Uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs zijn herkenbaar
- Vanaf klas 9 zullen leerlingen van de school kennis maken met projecten in en buiten de school, o.a. door stages.
- Leerlingen moeten kunnen doorstromen naar het mbo.
- Leerlingen moeten de mogelijkheden behouden om door te stromen naar een havo, zowel in beperkte mate aan het einde van de middenbouw als na behalen van het vmbo-t diploma. Dit kan zowel binnen het Novalis College, maar ook bij een andere havo.

Uitgangspunten voor de middenbouw: klas 7A en 8A

De lessentabel is gewijzigd, uitgaande van enkele aandachtspunten:

- Het hoofdonderwijs blijft in stand. Er wordt gekozen voor meer interdisciplinair en betekenisvol onderwijs.
- Bij het hoofdonderwijs hoort uiteraard huiswerk. Incidenteel wordt een toets afgenomen; er wordt echter bij voorkeur gekozen voor andere vormen van afsluiting. Het schrift wordt nog gebruikt/beoordeeld én de periode kan worden afgerond door middel van een vaardigheid: een presentatie, een samenvatting, een samenwerkingsopdracht, een debat, een forum, een leergesprek, een oplossing van een probleem, een portfolio. Periodes moeten goed geborgd worden. Het lerarenteam bepaalt in onderling overleg de wijze van afronding. Wel wordt daarbij conform het gewenste niveau afgerond.
- Er is ruimte voor ontwikkeling van de vakoverstijgende vaardigheden.
- Hoofdonderwijs en vaklessen moeten zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. De genoemde drie domeinen kunnen in beide aan de orde komen. Dit is zichtbaar in de leerplannen van het hoofdonderwijs en het aanbod in de vaklessen.
- Er is maatwerk in de vorm van begeleidingsuren voor leerlingen die nét iets meer nodig hebben.
- De mentor blijft in principe vier jaar lang mentor van deze klas.
- De RT-medewerker heeft een signalerende en ondersteunende rol voor leerlingen.
- Het aanbod wordt verbreed met algemene vakken en vaardigheden.
- Kantelweken en project-/kunstweken worden gebruikt voor verdieping, innovatieve vakken en vaardigheden.
- De lessentabel voor de leerlingen wordt beperkt gehouden. In de loop van het jaar kan worden gekeken in hoeverre begeleidingsuren noodzakelijk zijn en/of verplicht moeten worden.
- In het lesprogramma wordt levensbeschouwing opgenomen. Dit draagt bij aan burgerschap.
- Er is een lesprogramma digitale vaardigheden (mediapedagogiek) én een lesprogramma voor onderzoeksvaardigheden (in regulier lesprogramma en/of kantelweken)
- Er is een coördinator die de klassen monitort. Na iedere periode wordt er geëvalueerd. De coördinator heeft een kernteam van leraren om zich heen, die veel les geven aan de klas.
- Er wordt, indien mogelijk, gekozen voor leraren die meerdere vakken kunnen geven, waardoor het aantal leraren beperkt blijft.
- Het bespreken van de klassen krijgt een vast moment in de teamvergaderingen van het team vmbo-t : eenmaal per zes weken wordt een vergadering belegd met leraren die les geven aan leerlingen van de vmbo-t A klassen.

3. Lessentabel middenbouw:

- Hoofdonderwijs:
Er wordt vier dagen hoofdonderwijs gegeven (theorie en/of praktijk)
De periode wordt afgerond door middel van een vaardigheid: een presentatie, een samenvatting, een samenwerkingsopdracht, een debat, een forum, een leergesprek, een oplossing van een probleem, een portfolio, een tentoonstelling. Er wordt frequent gereflecteerd op de invulling van het hoofdonderwijs.
- Ontwikkeling van vaardigheden geschiedt als leren leren, presenteren structureren, plannen, gebruik agenda worden verzorgd in het mentoruur en in de lessen mediapedagogiek, waar de mogelijkheden van digitale hulpmiddelen worden ingezet ten behoeve van ontwikkeling van deze vaardigheden.
- Mediapedagogiek in klas 7 bestaat uit verschillende onderdelen :
 - * leer- en planningsvaardigheden zoals structureren, presenteren en leren leren/plannen (in overleg met de mentor die hierin ook een taak heeft) met behulp van digitale hulpmiddelen
 - * programma's als Word, Excel, PowerPoint

Daarnaast wordt in vak mediapedagogiek tijdens een deel van het jaar ook aandacht gegeven aan levensbeschouwing. Dit past niet geheel in de thematiek van mediapedagogiek, maar wordt gedurende een half semester gegeven om het lesrooster compact te houden.

In klas 8 staan bij mediapedagogiek thema's als zoekmachines, presentatietechnieken, leerstrategieën, mediawijsheid, internet, computational thinking, afbeeldingsbewerking en digitale geletterdheid op het programma.

In het wekelijkse mentoruur in klas 7 wordt – zoals hierboven beschreven – ook leer- en planningsvaardigheden gewerkt. Ook komt agendabeheer, structureren en presenteren aan de orde.

Daarnaast wordt dit uur ingezet om de vaardigheden kritisch denken en burgerschap te ontwikkelen.

- Nask1 (natuurkunde) en Nask2 (scheikunde) wordt in klas 7 tijdens het hoofdonderwijs aangeboden. In klas 8 wordt Natuurkunde als periode en als vakles aangeboden.
- Frans en Duits worden tijdens de gehele middenbouw aangeboden. Dit gebeurt door twee lessen gedurende één semester. Om doorstroom naar havo open te houden wordt hier meer gedifferentieerd en ligt meer nadruk op grammatica.
- Aardrijkskunde en geschiedenis worden twee uur per week aangeboden gedurende één semester.
- In de 7e klas hebben de leerlingen twee blokken Praktische- en Kunstzinnige vakken (PKV). Dat betekent dat de leerlingen vier uur PKV per week hebben.
- Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte voor de kernvakken Nederlands, Engels, wiskunde/rekenen worden – waar noodzakelijk en/of wenselijk - begeleidingsuren ingericht. De docent bepaalt (eventueel in overleg) welke leerlingen worden verwacht. Leerlingen met een onvoldoende voor een van de vakken (< 5,5 voor het jaargemiddelde, herzien per periode) zijn verplicht te komen. Leerlingen mogen echter ook zelf aangeven hiervan gebruik te willen maken. Presentie wordt door de docent bijgehouden.
- De kantelweken worden gebruikt voor verdieping op enkele thema's en daarnaast voor vernieuwende thema's. Dat kan op allerlei vlakken zijn: computational thinking (3D-techniek en programmeren), oriëntatie op interculturele aspecten (bij vreemde talenonderwijs), onderzoeksvaardigheden, kunst- en culturele verbreding in relatie met techniek (bv film & fotografie, geluid & licht, maquettebouw), beroepsgerichte verdieping (gastlessen, levensechte opdrachten voor het bedrijfsleven) etc.
- De projectweken worden ingezet om mee te doen aan de kunstweken van de school. Hierbij is integratie met de andere klassen een belangrijk onderdeel.
- In bijzondere gevallen zal aan het einde van klas 8 overgestapt kunnen worden naar klas 9 havo. Hiervoor zijn bevorderingsnormen vastgesteld. Een goede werkhouding is daarbij één van de voorwaarden. De leraren bepalen tijdens de rapportvergadering of deze overstap haalbaar is. De leerlingen maken een

eventuele ambitie voor doorstroom naar klas 9 havo kenbaar in semester 2 van leerjaar 8 . Met hen wordt dan een gepersonaliseerd traject uitgestippeld.

- Vanaf het begin van klas 9 zullen leerlingen één kunstvak volgen, drama of beeldend. Dit vak nemen ze mee in het examenprogramma. In april van klas 8 maken leerlingen deze keuze.
- In de maand april van klas 8 maken de leerlingen een keuze voor een taal in klas 9. Indien de leerling kiest voor Duits of Frans moet een overstap worden gemaakt naar de andere Vmbo-t klas 9. Hiervoor zijn extra voorwaarden vastgesteld. De mentor voert het gesprek met de leerling over de voorwaarden.

LESSENTABELLEN MIDDENBOUW VT-A

Lessentabel klas 7 en klas 8 vmbo-t (homogeen)

	Klas 7	Klas 8
Hoofdonderwijs	8 uur (4 dagen)	8 uur (4 dagen)
Mentoruur	1 uur	1 uur
Nederlands	2 uur	2 uur
Engels	2 uur	2 uur
Mediapedagogiek incl. LEVO in klas 7	1 uur	1 uur
LO	2 uur	2 uur
Rekenen	1 uur	1 uur
Wiskunde	2 uur	2 uur
Biologie	1 uur	1 uur
Aardrijkskunde	1 uur	1 uur
Geschiedenis	1 uur	1 uur
Nask 1 (natuurkunde)	Tijdens HO	1 uur natuurkunde
Nask 2 (scheikunde)	Tijdens HO	
Frans	1 uur	1 uur
Duits	1 uur	1 uur
PKV 1 ^e blok	2 uur	2 uur
PKV 2 ^e blok	2 uur	2 uur
Muziek	1 uur	1 uur
Drama	1 uur (halve groep)*	1 uur (halve groep)*
Euritmie	1 uur (halve groep)*	1 uur (halve groep)*
Astronomie	Tijdens HO	-
Levensbeschouwing	Zit in lessen mediapedagogiek	In periode Geschiedenis
Totaal	30 uur per week (excl. Bgl. uren)	31 uur per week (excl. Bgl. uren)
Begeleidingsuren (Bgl.) eventueel	3 uur (Nederlands, Engels en Rekenen/wiskunde)	3 uur (Nederlands, Engels en Rekenen/wiskunde)
Burgerschap	Tijdens kantelweek, vak mediapedagogiek/ levensbeschouwing En HO	Tijdens kantelweek, het vak mediapedagogiek en bij levensbeschouwing in HO
LOB	-	Tijdens kantelweek 3

* Indien de klas >19 leerlingen is

HOOFDONDERWIJS

Er zijn per schooljaar acht periodes van vier weken, waarin leerlingen binnen het hoofdonderwijs gedurende vier dagen per week werken aan een vak of vakgebied. De 5e dag worden vaklessen aangeboden.

Hoofdonderwijsperiodes klas 7:

- Nederlands 2x
- Wiskunde 2x
- Nask 1 (natuurkunde)
- Aardrijkskunde/Gesch.
- Nask 2 (scheikunde)
- Astronomie

De periodes aardrijkskunde/geschiedenis én astronomie zijn opeenvolgend in het rooster. Daardoor is een combinatie van deze drie vakken eventueel mogelijk.

De leerlingen hebben een werkweek in klas 7.

De leerlingen hebben twee kunstweken in het voorjaar.

Hoofdonderwijsperiodes klas 8:

- Nederlands 2x
- Wiskunde 2x
- Natuurkunde
- Aardrijkskunde (Boemerang)
- Biologie
- Geschiedenis (incl. Levensbeschouwing)

De leerlingen hebben een werkweek in klas 8.

De leerlingen hebben twee kunstweken in het voorjaar.

PKV

Leerlingen volgen gedurende het gehele schooljaar vier lessen per week PKV. PKV-vakken worden in blokvorm aangeboden. Indien de groepsgrootte dit vereist, worden PKV-vakken opgedeeld in twee lesgroepen. Het kantelpunt ligt bij 19 leerlingen, afhankelijk van de aangeboden vakken

Door de kunstsectie wordt per semester een verdeling gemaakt van de aangeboden PKV-vakken. Het aanbod kan nog op kleine onderdelen veranderen, maar globaal ziet het programma er als volgt uit:

PKV klas 7:

	Semester 1	Semester 2
PKV Blok 1	Blokkur Beeldend(tx-hv)/smeden (hele klas en werken in groepjes)	Blokkur koken (hele klas)
PKV Blok 2	Een lesuur : tekenen (hele klas) Mentoruur/leren leren (hele klas)	Blokkur waarin tekenen en Creatieve Technologie (hele klas & werken in groepjes)

PKV klas 8

	Semester 1	Semester 2
PKV Blok 1	Blokuur Beeldend(tx-hv)/smeden (hele klas en werken in groepjes)	Blokuur 3D tekenen / creatieve technologie (halve klassen)
PKV Blok 2	Koken (hele klas)	Blokuur tekenen (hele klas)

Daarnaast worden in klas 7 en 8 lesuren drama, muziek, euritmie en LO aangeboden als kunst- en bewegingsvakken.

Kantelweken

Tijdens de kantelweken wordt een aangepast programma aangeboden. De klassen 9 t/m 12 kennen dan een kennisweek (toetsweek). De leerlingen van klas 7 en 8 volgen in lesuur 1 en 2 (2 klokuren) een bijzonder programma. De lesuren 3 en 4 worden ingevuld met reguliere lessen. Voor extra programma onderdelen worden incidenteel lesuur 5 en/of 6 ingezet.

Tijdens de eerste twee uren van de schooldag krijgen culturele aspecten extra aandacht. Er worden verdiepingen aangeboden in Engelandkunde, Duitslandkunde en Frankrijkkunde.

Daarnaast krijgen microscopie (klas 7) en LOB (klas 8) extra aandacht. Tijdens kantelweek 1 worden ook reken- (RNT) en taaltoetsen (Muiswerk) afgenomen en is er voor klas 7 en 8 zo mogelijk een LO activiteit buiten de school

Kantelweken klas 7

Lesuren	Kantelweek 1	Kantelweek 2	Kantelweek 3
Lesuur 1-2 (9.00-11.00)	Cultuur en land Frankrijk	Cultuur en land Duitsland	Cultuur en land Engeland
Lesuur 3-4 (11.00-13.00)	Vaklessen	Vaklessen	Vaklessen
Lesuur 5 en eventueel 6 (13.30-15.30 uur)	Twee middagen Rekenniveautoets (halve groepen op een middag) Een middag: Muiswerk (toets Nederlands) Een middag: Vakkanjers (Creatieve Technologie) Mogelijk LO activiteit	Lesuur 5 : Microscopie Mogelijk LO-activiteit	Nader in te vullen : burgerschap Mogelijk LO-activiteit

Kantelweken klas 8

Lesuren	Kantelweek 1	Kantelweek 2	Kantelweek 3
Lesuur 1-2 (9.00-11.00)	Vakkanjers (creatieve technologie)	Boemerang	Scheikunde
Lesuur 3-4 (11.00-13.00)	Vaklessen	Vaklessen	Vaklessen
Lesuur 5 en eventueel 6 (13.30-15.30 uur)	Rekenniveautoets voor leerlingen met achterstand (1 middag) Mogelijk LO-activiteit	Een Middag : finale Vakkanjers (CT) Twee middagen ; LOB activiteiten Mogelijk LO-activiteit	LOB-activiteiten

Uitgangspunten voor de bovenbouw: klas 9A en 10A

- Uitgangspunten van het vrijeschoolonderwijs zijn herkenbaar
- Voldoende aandacht voor onderdelen uit Platform Onderwijs 2032
- Doorstroom naar het mbo en de havo is mogelijk
- Een ademend rooster met weinig tussenuren
- Ruimte scheppen om het onderwijs anders in te richten waar dat wenselijk en mogelijk is
- Aansluiten bij nieuwe ontwikkelingen in de regio (bijvoorbeeld mbo Sint Lucas)
- Een vervroegde en gefaseerde profielkeuze
- Meer ruimte om op school te werken aan huiswerk
- Duidelijke profielen met beperkte keuzes voor examenvakken
- Meer ruimte voor verdieping, door het aanbieden van minder vakken.

Toelichting lessentabel klas 9 en 10

In onderstaande toelichting op de lessentabel worden de gemaakte keuzes op de lessentabel uitgelegd. Deze sluiten aan bij de algemene uitgangspunten.

Waarborgen vrijeschool principes:

In het onderwijs wordt vaak een profielkeuze Vmbo-t gemaakt aan het einde van klas 2 (klas 8). Bij Vrijescholen is de profielkeuze vaak pas aan het einde van klas 9. Voor de Vmbo-t A klassen kiezen we echter toch voor een vervroegde profielkeuze (na semester 1). Ondanks het feit dat het vervroegen van de profielkeuze niet des Vrijeschools is. De brede ontwikkeling wordt immers nagestreefd.

Om die reden zijn de volgende keuzes gemaakt:

- In semester 1 van klas 9 wordt de brede ontwikkeling voortgezet en volgen de leerlingen nog alle vakken. LOB wordt ingezet in kantelweek 3 van klas 8 en een groot deel van semester 1 van klas 9.
- Alle leerlingen nemen een kunstvak mee als examenvak en maken hiervoor een keuze in april van klas 8A. Vanaf het begin van klas 9 volgen de leerlingen een blokuur drama of beeldend (waaronder onderdelen van het vak creatieve technologie).
- Aan het einde van semester 1 van klas 9 wordt de profielkeuze gemaakt. Vanaf semester 2 worden profielvakken -indien mogelijk én gewenst in verband met groepsgrootte – gevolgd met leerlingen van klas 9B. De leerlingen starten gezamenlijk met lessen richting examen en volgen van PTA-onderdelen/toetsen.
- Muziek en kunstvak 1 (CKV) worden in klas 9 het gehele jaar als vakles aangeboden.
- De Vmbo-t A klas blijft in principe vier jaar bij elkaar. De klas krijgt zoveel mogelijk les van een klein lerarenteam zodat deze de leerlingen extra goed kennen.
- Leerlingen volgen in klas 9 en in klas 10 alle HO-periodes, ook indien dit vak niet als examenvak is gekozen. De enige uitzondering betreft HO wiskunde in klas 10. Leerlingen die geen wiskunde volgen werken tijdens die periode aan rekenen en/of andere vakken.

Vervroegde profielkeuze eind semester 1 klas 9

Deze eerdere profielkeuze schept ruimte voor vakinhoudelijke verdieping, vakoverstijgende projecten en nieuwe leerlijnen zoals mediapedagogiek en creatieve technologie. Voor mediapedagogiek en voor creatieve technologie zijn leerlijnen ontwikkeld. Voor de doorstroming naar het vervolgonderwijs is iedere combinatie mogelijk voor (bijna) iedere mbo-opleiding.

Een nadeel van de vervroegde, eerdere profielkeuze is dat leerlingen op jongere leeftijd een keuze moeten maken in examenvakken. Daarom is ervoor gekozen de profielkeuze in twee stappen te doen.

Bij een gefaseerde profielkeuze komt er:

- Een rooster met minder tussenuren, waardoor de mogelijkheid ontstaat een wat compacter rooster te maken met minder lange lesdagen.
- Ruimte om eerder aan het examenprogramma te beginnen, waardoor de vakken steviger kunnen worden neergezet.
- Ruimte voor PKV in semester 2 van klas 9, indien de lessentabel dit toelaat (koken en muziek).
- De mogelijkheid om eerder in kleinere lesgroepen te werken. De leerlingen van klassen 9A en 9B worden vanaf semester 2 – waar mogelijk én gewenst – samengevoegd in examengerichte vaklessen. De groepsgrootte wordt hierbij nadrukkelijk meegenomen.
- Voor klassen 10A en 10B worden de groepen altijd samengevoegd, tenzij klassen > 25 leerlingen ontstaan.
- Ruimte voor het werken aan vaardigheden.
- Leerlingen kiezen zes vakken waarin ze het centraal examen gaan afleggen. Het is mogelijk om een 7^e vak te volgen, bijvoorbeeld om de doorstroom naar havo mogelijk te maken; het volgen van een 8^e vak is in principe niet mogelijk, het gebeurt slecht bij hoge uitzondering.

LOB (Loopbaanbegeleiding) in klas 9

LOB wordt in kantelweek 3 van klas 8 ingezet. In klas 9 krijgen de leerlingen vervolgens tijdens semester 1 wekelijks LOB aangeboden, eventueel in halve groepen.

De lessen LOB worden in klas 9 afgesloten tegen het einde van semester 1 met een pitch in het mentoruur (samen met de decaan). Tijdens deze pitch vertellen ze over hun keuzetraject, kwaliteiten en motieven. Daarbij wordt de profielkeuze toegelicht.

De vreemde talen in klas 9 en 10

Op het mbo en in het werkveld van de mbo 'er neemt Engels een steeds belangrijkere rol in, ten koste van Duits en Frans. Het volgen van de vakken Duits en Frans zijn daarom ook niet nodig om toegelaten te worden tot een vervolgopleiding. Om leerlingen een brede ontwikkeling te geven en kennis te laten maken met deze talen, worden deze talen in klassen 7 en 8 wel aangeboden en wel één uur per week gedurende de gehele middenbouw (concreet één semester twee lessen per week).

Voor leerlingen die graag een tweede vreemde taal in het examenpakket willen, bestaat de mogelijkheid om te kiezen voor het vak Duits of Frans. Zij moeten dan overstappen naar klas 9B. In april van klas 8 maken leerlingen dit kenbaar, waarna een extra inspanning zal moeten worden geleverd, om de aansluiting met de leerlingen van de andere vmbo-t klas te kunnen maken. Eventueel opgelopen achterstanden zullen dan zelfstandig moeten worden gerepareerd; de vakleraar begeleidt de leerling waar mogelijk. De leerlingen krijgen vanaf het begin van klas 9B twee uur Duits of Frans per week.

Begeleidingsuren in klas 9 en 10

Voor Nederlands, Engels, rekenen en wiskunde zijn er begeleidingsuren, indien dit noodzakelijk en/of wenselijk blijkt te zijn. Die uren zijn bedoeld voor leerlingen die net iets extra nodig hebben. Voor leerlingen met een onvoldoende rapportscore (jaargemiddelde lager dan een 5,5) zijn deze uren verplicht. Docenten kunnen (eventueel in overleg mentor en/of ouder(s)) leerlingen verplichten hiernaar toe te komen. Uiteraard mogen alle leerlingen aansluiten.

Leerlingen, die geen begeleidingsuur volgen, werken verplicht aan huiswerk indien het een tussenuur betreft.

Mediapedagogiek klas 9

Hier wordt o.a. aandacht besteed aan cybersecurity, computational thinking, programmeren, robotica, A.I. en het ontwikkelen van een moreel kompas.

Eindwerkstuk in klas 10 (=profielwerkstuk):

Het eindwerkstuk wordt gemaakt in het eerste semester van klas 10.

Tijdens het onderzoek, presentatie en kunstzinnige verwerking heeft de leerling de kans zich te profileren. Bij het behalen van 'excellent' voor dit handelingsdeel krijgt de leerling een extra certificaat bij het diploma.

Stage in klas 9 en 10

Om de leerlingen te helpen zich een juist beeld te vormen van een wellicht beoogde studiekeuze in een bepaald vakgebied, volgen de leerlingen van klas 9 in het voorjaar gedurende twee weken een winkelstage óf een beroeps oriënterende stage. Bij de keuze voor een beroeps oriënterende stage moet dit vooraf en middels een motivatiebrief worden aangevraagd bij de stagecoördinator.

De stage wordt afgerond met een verslag, dat als handelingsdeel meetelt voor het vak maatschappijleer. Tevens geven de leerlingen een presentatie in het mentoruur.

In klas 10 wordt in het najaar een stage van één week gedaan, bij voorkeur ter voorbereiding op de toekomstige opleiding of beroepsrichting.

Lessentabel klas 9 en klas 10 vmbo-t A

	Klas 9		Klas 10
	semester 1	semester 2	
Algemene vakken	Uren	Uren	Uren
Hoofdonderwijs	8 uur	8 uur	8 uur
Mentoruur	1 uur	1 uur	1 uur
Nederlands	2 uur ^I	2 uur ^I	2 uur ^I
Engels	2 uur ^I	2 uur ^I	3 uur ^I
Maatschappijleer	-	2 uur	Semester 1 : 2 uur
Mediapedagogiek	1 uur	1 uur	-
LO	2 uur	2 uur	2 uur
Rekenen	1	1	- ^{II}
LOB	1 uur	-	-
PKV	1 uur ^{III}	1 uur (III)	-
CKV (kunstvak 1)	1 uur	1 uur	-
Muziek	1 uur	1 uur	-
Begeleidingsuren eventueel	3 uur	3 uur	3 uur
Subtotaal	20-23 uur	23-26 uur	16-22 uur
Profiel gebonden examenvakken			
Wiskunde	2 uur ^I	2 uur ^I	3 uur ^I
Biologie	1 uur	2 uur	2 uur
Nask 1 (natuurkunde)	1 uur	2 uur	3 uur
Nask 2 (scheikunde)	1 uur	2 uur	3 uur
Economie	1 uur	2 uur	3 uur
Aardrijkskunde	1 uur	2 uur	3 uur
Geschiedenis	1 uur	2 uur	2 uur
Subtotaal	8 uur	6-8 uur	6-12 uur
Keuzevakken			
Frans of Duits (leerling zit dan in 9B)	2 uur	2 uur	2 uur
Drama of Beeldend	2 uur	2 uur	2 uur
Subtotaal	2-4 uur	0-4 uur	0-4 uur
Eindtotaal	30-35 uur	29-36 uur	22-37 uur

I Begeleidingsuur (eventueel in te zetten voor Ne/En/Wi)

II Indien geen wiskunde wordt gevolgd -> gezamenlijk uur met 10B

III Indien de lessentabel het toelaat

NB Indien rekenen in '20-'21 opnieuw verplicht wordt, komt hier een extra lesuur

Hoofdonderwijs

Er zijn per schooljaar acht periodes van vier weken, waarin leerlingen binnen het HO gedurende vier dagen per week werken aan een vak of vakgebied. De 5^e dag worden vaklessen aangeboden.

Hoofdonderwijsperiodes klas 9:

- Nederlands 2x
- Wiskunde 2x
- Biologie
- Aardrijkskunde
- Natuurkunde
- Geschiedenis
- Scheikunde

Een van de HO-periodes Nederlands zal worden samengevoegd met HO geschiedenis.

In het najaar hebben de leerlingen een werkweek geologie (gekoppeld aan HO Aardrijkskunde)
Tijdens de stageweken in het voorjaar gaan de leerlingen op winkelstage of een stage, gericht op toekomstige opleiding en/of beroepsrichting.

Hoofdonderwijs klas 10:

- Nederlands
- Toneel
- Biologie/scheikunde
- Economie/geschiedenis
- Wiskunde (alleen voor leerlingen die dit volgen; andere leerlingen werken aan andere vakken/rekenen)
- Biografie

De HO-periodes economie en geschiedenis (ideologieën) zullen gecombineerd worden aangeboden, zo ook HO biologie en scheikunde.

Tijdens de werkweek in het najaar werken de leerlingen in een stage, bij voorkeur gericht op toekomstige opleiding en/of beroepsrichting.

Tijdens de stageweken in het voorjaar gaan de leerlingen niet op stage, zij hebben dan de periode biografie de biografie als afsluitende periode van de opleiding.

Na de voorjaarsvakantie is er geen hoofdonderwijs meer. Vanaf die periode zal in het programma de focus liggen op examentraining.

Daarnaast hebben de leerlingen als afsluiting van de opleiding een cultuurreis

Bijlage 1:

Achtergrond van het onderwijs in de komende jaren vanuit het Platform Onderwijs 2032

In januari 2016 heeft het Platform Onderwijs 2032 een eindadvies uitgebracht. Daarin constateert men dat een nieuwe koers in het onderwijs nodig is. In het rapport gaat men uit van leerlingen die nu voor het eerst naar school gaan en in 2032 op de arbeidsmarkt komen. Echter, de kenmerken van het toekomstig onderwijs zullen nu al vorm gegeven moeten worden. Daarbij wordt vooral ingezet op een grotere nadruk op persoonsvorming (naast kennisontwikkeling en maatschappelijke vorming).

Het Platform pleit voor een vaste basis van kennis en vaardigheden die zich beperkt tot datgene wat alle leerlingen tenminste nodig hebben voor vervolgonderwijs en om in de maatschappij te kunnen functioneren. Door die basis te beperken en vast te leggen in een kerncurriculum, krijgen leraren ook meer ruimte om het onderwijsaanbod in te richten naar behoeften, ambities en persoon van de leerlingen.

Het Platform beschouwt Nederlands, Engels, rekenvaardigheid (inclusief wiskunde), digitale geletterdheid en burgerschap als verplichte onderdelen van het kerncurriculum. Dat omvat daarnaast kennis die leerlingen nodig hebben om de wereld te kunnen begrijpen en eraan bij te dragen.

Het Platform stelt voor die kennis in drie leerdomeinen te clusteren. Leerlingen leren kennis uit verschillende vakken met elkaar in verband te brengen aan de hand van maatschappelijke vraagstukken. Scholen brengen hun leerlingen behalve kennis ook vakoverstijgende vaardigheden bij die eveneens tot de vaste basis behoren. Het gaat om leervaardigheden, creëren, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en samenwerken.

De kenmerken hiervan zien we terug in de onderstaande afbeelding.

2.2.1 Kenmerken van toekomstgericht onderwijs:

- De leerling ontwikkelt kennis en vaardigheden door creativiteit en nieuwsgierigheid in te zetten.
- De leerling vormt zijn persoonlijkheid.
- De leerling leert omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid en over grenzen heen te kijken.
- De leerling leert de kansen van de digitale wereld te benutten.
- De leerling krijgt betekenisvol onderwijs op maat.

3.2.2. Nieuwe accenten voor de toekomst:

In de notitie van het Platform wordt het volgende gezegd over de inrichting:

1. Een vaste basis voor iedere leerling:
Nederlands, Engels, rekenen en wiskunde, digitale geletterdheid (basiskennis van ICT, informatievaardigheden, mediawijsheid, computational thinking) en burgerschap (oriëntatie op gemeenschappelijke waarden, de school als oefenplaats).
2. Kennis van de wereld om de wereld te kunnen begrijpen en eraan te kunnen bijdragen:
Het gaat om kennis van maatschappij, natuur en cultuur en om vaardigheden die hen in staat stelt die kennis te kunnen toepassen.
3. Mens & maatschappij:
Leerlingen leren vanuit verschillende perspectieven kijken naar de samenleving en de leefomgeving: een historisch perspectief, een geografisch perspectief en een politiek, economisch en maatschappelijk perspectief.
4. Natuur & Technologie:
Leerlingen leren biologische, technische en natuurkundige verschijnselen te begrijpen en te onderzoeken. Technologie richt zich op het maken van (innovatieve) producten waarbij kennis van verschillende disciplines wordt gebruikt. Het gaat om specifieke werk- en denkwijzen, zoals modelleren en onderzoeks- en ontwerpvaardigheden. Het domein is onlosmakelijk verbonden met wiskundebegrippen en -toepassingen.
5. Taal & Cultuur:
Het gaat om de rol en betekenis van cultuur in de samenleving. Leerlingen krijgen inzicht in hun eigen cultuur en hoe die tot uitdrukking komt in taal en kunst. Ze maken kennis met kunstzinnige elementen als literatuur, muziek, cultureel erfgoed etc. en leren reflecteren en bij te dragen. Kennismaking met andere landen en religies behoort ook tot dit domein.
6. Vakoverstijgende vaardigheden:
Leervaardigheden, creëren, kritisch denken, probleemoplossend vermogen, samenwerking.

Het Platform geeft aan dat leerlingen de basiskennis van drie stromen op een diepgaande manier krijgen aangeleerd en niet van alles een beetje, maar meer van minder. Toekomstgericht onderwijs heeft een optimale balans tussen de verwerving van parate kennis en het ontwikkelen van inzicht.

Bij het afbakenen van de kern gaat het wat het Platform betreft enerzijds om 'cultuur dragende' kennis waarlangs de Nederlandse geschiedenis en identiteit van de ene op de andere generatie wordt overgedragen. Anderzijds gaat het om kennis waarin de toekomst voorop staat: leerlingen leren iets niet omdat het historisch zo is gegroeid, maar omdat het voor de toekomst van belang wordt geacht.

Kennis tot de kern beperken heeft als gevolg dat er scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Het gaat erom uit te zoeken wat alle leerlingen op hun niveau van de drie kennisdomeinen moeten weten en begrijpen en wat tot dat deel van het verdiepende en verbredende onderwijsaanbod behoort waar scholen zelf over beslissen.

Bijlage 2:

Bevorderingsnormen opstromen van klas 8A vmbo-t naar klas 9 havo

Een leerling mag opstromen naar klas 9 havo indien hij/zij voldoet aan de volgende normen:

- 0 tekortpunten;
- Er is ten minste een gemiddelde van 7,5 behaald;
- Er is voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde tenminste een 7,5 behaald;
- Er is in het 2^e leerjaar niet gedoubleerd;
- De leerling heeft een aantoonbaar goede (huis)werkhouding laten zien.